

РЕШЕНИЕ

№ 352

гр. Плевен, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЛЕВЕН, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и пети март през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Зорница Д. Димитрова Банкова

при участието на секретаря ПЕТЯ СТ. ИВАНОВА
като разгледа докладваното от Зорница Д. Димитрова Банкова Гражданско
дело № 20234430106704 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното :

Делото е образувано по искова молба подадена от П. С. П., с ЕГН
***** от гр.***** №23, представляван от *** „Д. М.“ вписано в
регистър с Булстат *****, представлявано от адв.Д. М. срещу „*****“ ***
ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.*** район ***** ул.***
№29, представлявано от Н. П..Ищецът твърди, че на 10.03.2023г. в качеството
си на заемополучател и „****“ *** в качеството му на заемодател
сключили Договор за потребителски заем № 827029. Твърди, че в чл.3 от
Договора страните са уговорили основните параметри на правоотношението,
като съгласно посочената клауза размерът на заема е 800 лв. с краен срок за
погасяване 26.05.2023г. За предоставения кредит заемополучателят дължи
възнаградителна лихва в размер на 40,05% годишно, като в чл.3, т.5 от
Договора е посочен годишен процент на разходите в размер на 49,91%.
Съгласно чл. 3 от Договора заемът следва да бъде върнат на 11 седмични
вноски, дължими с падеж петък, от които 1 вноска по 6,23лв. и 10вноски по
83,47лв. Твърди, че съгласно чл.5.1 от Договора страните са се договорили, че
в срок от три дни кредитът да бъде обезпечен с банкова гаранция или
поръчители, като са поставени множество условия за това. При един

поръчител същият следва да получава възнаграждение в размер поне на 7 минимални работни заплати, а при двама — поне 4; поръчителите да не са кредитополучатели или поръчители по договори, сключени със заемотателя; поръчителят да няма задължения с рейтинг различен от „редовен“ в Централния кредитен регистър, включително по погасени задължения; поръчителят да представи служебна бележка или друг документ за размера на получаваните трудови доходи. Ищецът твърди, че съгласно чл.11 ал.2 от договора, при неизпълнение на условията по чл.5 дължи фиксирана неустойка в размер на 237,07лв. Сочи, че още със сключването на Договора му е начислена неустойка в размер на 237,07лв. Същата е включена в погасителния план още от самото начало, като е посочено, че погасителната вноска се изменя в размер на 98лв., а общото задължение е в размер на 1078лв. Ищецът навежда доводи, че към настоящия Договор следва да се приложат разпоредбите на ЗПК, а уговорената в чл.11 от Договора неустойка противоречи на множество императивни правни норми на ЗПК, поради което на основание чл.26 от ЗЗД е нищожна. Ищецът сочи, че с уговорената неустойка се цели да се заобиколи предвидения максимален размер на ГПР - чл.19, ал.4 от ЗПК. Това вземане формално е посочено като обезщетение за неизпълнение само и единствено с цел да не бъде включено при изчисляването на ГПР и така същият да остане под установената граница, предвидена в закона. Твърди, че в същото време отговаря на всички критерии, посочени в § 1, т.1 от ЗПК и представлява разход, пряко свързан с договора за потребителски кредит, известен е на кредитора и следва да се заплати от потребителя. Сочи, че се потвърждава и от самия погасителен план, от който е видно, че разходът за неустойка е включен и е дължим още с подписването на договора и има единствено за цел увеличаване възнаграждението на кредитора над максимално допустимия размер, поради което на основание чл.21 от ЗПК тази клауза е недействителна. Твърди, че така уговорената неустойка излиза извън присъщите ѝ обезщетителна, обезпечителна и санкционна функция и на основание чл.26, ал.1 от ЗЗД е нищожна. Същата противоречи на закона и добрите нрави, като излиза и извън пределите на предвидената в чл.9 от ЗЗД договорна свобода, като нарушава основни принципи за справедливост и добросъвестност в отношенията между потребител и кредитор. Отделно от това твърди, че така уговорената неустойка заобикаля закона по смисъла на чл.26 ал.1 пр.2 ЗЗД на

разпоредбата на чл.33 ЗПК, която предвижда при забава на потребител, кредиторът да има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забава. Така уговореното обезщетение е за неизпълнение на акцесорно задължение от което няма произтекли вреди. Поради това тази клауза се явява неравноправна на основание чл.143 ал.2 т.5 ЗПК.

В заключение моли съда да постанови решение, с което да признае за нищожна каузата на чл.11 ал.2 от договора за паричен заем и да осъди ответника да му заплати сумата 237,07лв., представляваща недължимо платена сума по договор за потребителски кредит. Прави доказателствени искания.

В едномесечния срок е постъпил писмен отговор, в който ответното дружество оспорва исковите претенции.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното от фактическа страна:

Страните не спорят, а и се установява, че между тях е сключен договор Договор за потребителски кредит 827029/10.03.2023г.за сумата 800лв.Не е спорно, че е заплатена от дължимата сума от ищеца, като и че е заплатена неустойка в размер на 237,07лв., в какъвто смисъл е и заключението на ВЛ.

Заемодателят е небанкова финансова институция по смисъла на чл. 3 от ЗКИ, като дружеството има правото да отпуска кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Ответникът е физическо лице, което при сключване на договора е действало именно като такова, т.е. страните имат качествата на потребител по смисъла на чл. 9 ал. 3 от ЗПК и на кредитор съгласно чл. 9 ал. 4 от ЗПК. Сключеният договор за паричен заем по своята правна характеристика и съдържание представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон-ЗПК.

По предявения иск с правно основание чл.26 ЗЗД.

Договорът и приложенията към него са написани на ясен и четим шрифт, посочен е размера на главницата, размер на възнаградителната лихва, план за разсрочено плащане. Поради което съдът приема, че е налице валиден

договор, По отношение на посочената клауза в чл.11, съгласно и утвърдената съдебна практика и признанието на иска от страна на ответника, съдът приема, че следва да се уважи същият и признае за нищожна. Уговорената в чл.11 от договора неустойка, която се начислява, ако заемополучателят не предостави обезпечение по чл.5 от договора, съдът счита за нищожна, поради противоречието и с добрите нрави. Според чл.92 ЗЗД неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи, като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е нужно да се доказват. Кредиторът може да иска обезщетение за по-големите вреди. Според уговореното, неустойката е дължима не при забава на задължението, а при неизпълнение на задължението да се предостави обезпечение на кредитора, чрез осигуряване на поръчител или банкова гаранция и т.н. От начина, по който е уредено задължението на кредитополучателя - особено това отнасящо се до осигуряване на двама поръчители, може да се обоснове извод, че изпълнението му ще бъде свързано със значителни затруднения. Това е така, защото, от една страна това задължение не е определено от кредитора, като предварително условие за сключване на договора, в какъвто смисъл е обичайната практика, а от друга - изискванията към поръчителите са. Информацията, изисквана за поръчителите заемателят би могъл да получи много по-трудно от заемотателя, който предоставя кредитни услуги по занятие и има необходимите знания и умения за да извърши и сам проверка на сочените обстоятелства. Съдът намира, че поради тези особености на договора, клаузата за неустойка е уговорена в отклонение от функциите □, предвидени в чл. 92 ЗЗД, което я прави нищожна поради противоречие с добрите нрави, по смисъла на чл.26, ал.1 ЗЗД / в този смисъл Тълкувателно решение №1/2009г. ОСТК/. С оглед изложеното съдът, предвид и дадените му правомощия служебно да установява нищожност, намира, че начислената по договора неустойка не се дължи поради нищожността на клаузата от договора, която я урежда.

Поради изложеното предявеният иск следва да бъде уважен.

По предявения иск с правно основание чл.55, ал.1 ЗЗД

Както се посочи по-горе, клаузата за обезпечение в процесния договор за паричен заем е недействителна, а нищожното правно основание се приравнява на липса на основание. Оттам платени без основание се явяват

внесените от ищеца суми от 237,07 лева. С оглед на това исковата претенция по чл. 55 ал. 1 пр. 1 от ЗЗД се явява основателна и доказана.

Съобразно изхода на спора на ищеца се дължат разноски в размер на 450 лева за направени разходи.

Що се касае до претендираното адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 ЗА съдът намира, че такова се дължи.

Настоящият състав на съда счита, че не се налага събиране на доказателствата, посочени в депозираната молба относно възможността на ответника да заплати възнаграждение за процесуално представителство, тъй като както вече беше отбелязано за уважаването претенцията по чл.38 ал.1 т.2 от ЗА за заплащане на адвокатско възнаграждение за осъществена безплатна адвокатска правна помощ и съдействие, е достатъчно да бъде представен договор за правна защита и съдействие, който да е оформен по правилата на чл.38 ал.1 т.2 от ЗА в смисъл да е сключен за осъществяване на безплатна правна помощ и съдействие между адвокат и материално затруднена страна-физическо лице, и да е заявено изрично основанието за присъждане на адвокатско възнаграждение - по осъществено безплатно адвокатско представителство и защита на материално затруднено лице/ определение №521 от 06.11.2018г. на ВКС по ч.гр.д.№3956/2018г.-1У г.о.;определение №118 от 15.03.2021г. на ВКС по ч.т.д.№1469/2020г., I т.о., ТК;определение №97 от 12.02.2021г. на ВКС по ч.т.д.№2895/2019г.,II т.о.;определение №43 от 10.02.2022г.на ВКС по гр.д.№2611/2021г., IV г.о.;определение №137 от 01.04.2022г. на ВКС по гр.д.№2610/2020г., III г.о.;определение №163 от 13.06.2016г. на ВКС по ч.гр.д.№2266/2016г.-1 г.о.;определение №731 от 09.10.2014г. на ВКС по ч.гр.д.№5256/2014г., III г.о.;определение №102 от 05.02.2019г. на ВКС по ч.т.д.№149/2019г., II т.о.;определение №60126 от 23.06.2021г. на ВКС по т.д.№1548/2020г., I т.о.;определение №60388 от 09.11.2021г. на ВКС по ч.т.д.№338/2021г., I т.о.;определение №395 от 09.07.2018г. на ВКС по т.д.№1314/2018г., II т.о.;определение №162 от 28.04.2022г. на ВКС по ч.гр.д.№5096/2021г., III г.о.;определение №575 от 14.01.2020г. на ВАС по адм.д.№2471/2019г., VI о.;определение №5 от 03.01.2019г. на ВКС по ч.т.д.№2934/2018г., II т.о. и други/.

При определяне на размера на адвокатското възнаграждение, съдът счита, че се дължи в претендираните размери, тъй като е съобразено с

Наредба №1/2004 г. и представителят е регистриран по ЗДДС. Неоснователно е възражението на ответника за недължимост на сторените разноски. С поведението си същия е дал повод за завеждане на делото, т.к. е подписал договора, съдържащ нищожната клауза, създаваща права за него като кредитодател и е получил суми от заемополучателя за погасяване на задължение по същата нищожна клауза.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖНА, на осн чл.26 , ал.1 от ЗЗД, клаузата на чл.11, ал.2 от Договор за паричен заем № 827029/10.03.2023г., сключен между П. С. П., ЕГН***** и „**** *” **, с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление в гр. **, ул. **** №29, ет.7.

ОСЪЖДА на осн чл.55, ал.1 от ЗЗД „**** *” **, с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление в гр. **, ул. **** №29, ет.7, представлявано от Н. П., ДА ЗАПЛАТИ на П. С. П., ЕГН*****, сумата от 237,07 лева, представляваща недължимо платена неустойка, ведно със законната лихва от 29.11.2023г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 ГПК „**** *” **, с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление в гр. **, ул. **** №29, ет.7, представлявано от Н. П., ДА ЗАПЛАТИ П. С. П., ЕГН*****, разноски в размер на 450 лева.

НА осн чл.127, ал.4 от ГПК присъдените суми да бъдат преведени по сметка на банкова сметка на ищеца П. С. П., ЕГН*****: BG83CECB979050C6694200, посочена в ИМ.

ОСЪЖДА „**** *” **, с ЕИК ***** със седалище и адрес на управление в гр. **, ул. **** №29, ет.7, представлявано от Н. П. ДА ЗАПЛАТИ на **** *” **, „Д. М.“, Булстат***** адвокатско възнаграждение в размер на 960 лева с ДДС по двата иска, на основание чл.78, ал.1 ГПК, вр. чл.38, ал.2 ЗА.

Решението подлежи на обжалване пред Плевенски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Плевен: _____